

Solkan, dne 14.2.2013

Slovensko združenje za požarno varstvo

Dunajska cesta 369
1231 Ljubljana-Črnuče

Zadeva: Pravno mnenje o stanju prava na področju odgovornega projektiranja zasnov in študij požarne varnosti pri graditvi objektov

Spoštovani,

Na podlagi Vašega naročila podajamo strnjeno pravno mnenje o aktualni pravni ureditvi na področju odgovornega projektiranja elaboratov požarne varnosti pri graditvi objektov, s poudarkom na vprašanju, kdo sme izdelovati oziroma odgovorno projektirati zadevne elaborate.

Pravno stanje in njegova zakonska ter podzakonska podlaga:

Področje neposredno urejajo Zakon o varstvu pred požarom (ZVPoz), Zakon o graditvi objektov (ZGO-1) ter Pravilnik o zasnovi in študiji požarne varnosti (Pravilnik). Zakona sta glede na urejanje smiselno istovrstnega področja (odgovorno projektiranje elaboratov požarne varnosti) medsebojno prirejena ter se dopolnjujeta. Pravilnik je zakonoma podrejen in namenjen izvajanju ZVPoz.

Zakon o varstvu pred požarom v 2. odstavku 30. člena pooblašča ministra za obrambo za določitev pogojev, ki jih mora izpolnjevati odgovorni projektant, ki izdeluje zasnovo in študijo požarne varnosti.

Na podlagi zgornjega zakonskega pooblastila je minister za obrambo v soglasju z ministrom, pristojnim za graditev objektov izdal Pravilnik o zasnovi in študiji požarne varnosti (Ur. l. RS št. 12 z dne 7.2.2013), ki v 5. členu določa, da sme zasnovo izdelati odgovorni projektant, študijo pa odgovorni projektant, ki je najmanj pet let neprekinjeno vpisan v imenik pooblaščenih inženirjev v skladu z zakonom o graditvi objektov.

Področje odgovornega projektiranja pri graditvi objektov najboljšeje obravnava ZGO-1, ki v več členih, med drugimi v čl. 45/2, 129/1, 135/1, definira pojem, pristojnosti in pooblastila odgovornih projektantov. Posebej gre izpostaviti, da 1. odstavek 129. člena ZGO-1 določa, da pridobljen status pooblaščenega inženirja omogoča izdelavo in revidiranje tiste vrste načrtov, za katerih izdelavo ima posameznik ustrezno strokovno izobrazbo,..... ter opravljanje tistih inženirskih storitev, za katere ima pooblaščen inženir v skladu z določbami 135. člena istega zakona opravljen strokovni izpit oziroma dopolnilni strokovni izpit. Kot pomembno gre navesti tudi določilo 4. točke 1. odstavka 135. člena ZGO-1, ki določa, da »Kdor ima opravljen strokovni izpit za tisti del odgovornega projektiranja, ki se nanaša na gradbeno in drugo projektiranje, lahko nastopa kot odgovorni inženir ter opravlja storitve odgovornega projektanta tiste vrste načrtov, za katere je opravil posebni del strokovnega izpita,....» Omejitev odgovornega projektiranja na le tista področja, za katera je posameznik pridobil ustrezno strokovno izobrazbo ter opravil posebni del strokovnega izpita dodatno potrjuje tudi kazenska določba 2. alineje 189. člena ZGO-1, ki sankcionira posameznika, ki ima sicer pridobljen status pooblaščenega inženirja, pa poleg načrtov, za kar ima ustrezno strokovno izobrazbo, opravlja tudi storitve, za katere nima opravljenega dopolnilnega strokovnega izpita v skladu z določbami 135. člena ZGO-1.

Za razumevanje zadevne ureditve je potrebno upoštevati tudi Pravilnik o programu in načinu opravljanja strokovnih izpitov pri Inženirski zbornici Slovenije (sprejel nekdanji minister za okolje in prostor), ki v 6. členu določa, da se področja, na katerih opravljajo kandidati posebni del izpita razvrščajo po strokah,...., na katerih področju kandidat dela, med njimi pa sta navedeni tudi kemijsko-tehnološka stroka in druge tehnično-tehnološke stroke, kamor spada obravnavano področje projektiranja na področju požarne varnosti.

Zaključno mnenje:

Odgovor na postavljeno vprašanje, kdo sme po veljavnem pravnem redu izdelovati oziroma odgovorno projektirati zasnove in študije požarne varnosti lahko dobimo le s sintezo vseh veljavnih pravnih virov na tem področju, tako zakonov kot pravilnikov. V konkretnem primeru je ob upoštevanju vseh pravnih virov mogoče zaključiti, da sme zasnove požarne varnosti izdelovati odgovorni projektant (Pravilnik), katerega definicijo in položaj ureja ZGO-1 ter mora biti zato kot projektant vpisan v imenik IZS kot pooblaščen inženir ustrezne stroke, v tem primeru kemijsko-tehnološke ali druge tehnično-tehnološke stroke (dikcija Pravilnika o programu in načinu opravljanja strokovnih izpitov pri IZS), dejansko s področja požarne varnosti (tako se

glasijo tudi potrdila IZS o vpisu inženirja v imenik IZS in pridobljenem statusu pooblaščenega inženirja - odgovornega projektanta za projektiranje požarne varnosti), in je opravil posebni del strokovnega izpita pri IZS s tega konkretnega področja oziroma smeri. Študije požarne varnosti pa lahko izdeluje enako kvalificirani posameznik z dodatnim pogojem, da je odgovorni projektant najmanj 5 let neprekinjeno vpisan v imenik pooblaščenih inženirjev v skladu z zakonom o graditvi objektov.

Razlage 5. člena Pravilnika o zasnovi in študiji požarne varnosti v smeri, da sme zasnove in/ali študije s področja požarne varnosti izdelovati odgovorni projektant katerekoli druge (razen požarne) stroke niso pravilne, saj ne zajemajo vseh veljavnih predpisov in ne odražajo celotnega pravnega stanja.

Pripomniti gre tudi, da navedeni Pravilnik posameznikom, ki so do uveljavitve novega Pravilnika že izpolnjevali pogoje za izdelavo študij požarne varnosti po dosedanjih predpisih, pa še nimajo dopolnjenega pogoja petih let neprekinjenega vpisa v imenik IZS (5/2. čl. Pravilnika), po našem mnenju krši oziroma jemlje že pridobljene pravice in je posledično v tem delu neustaven. Rešitev bi bila ustrezna odločitev Ustavnega sodišča RS ali sprememba Pravilnika v smeri, da se šteje, da osebe, ki so na dan uveljavitve Pravilnika izpolnjevale pogoje za izdelavo študij požarne varnosti izpolnjujejo slednje pogoje še naprej.

Z vljudnimi pozdravi.

Odvetniška pisarna Polanc d.o.o.

Odvetnik Silvester Polanc

Odvetniška
pisarna
POLANC
Trg J. Srebeniča 7, 8250 Škoflca